

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/63/2011
Identifikačné číslo spisu:	9011899571
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Pepelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9011899571.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: NAY a.s., Tuhovská 15, Bratislava, IČO: 35 739 487, zastúpený advokátom JUDr. Pavlom Malichom, Dunajská 25, Bratislava, proti žalovanému: OKAY Slovakia, spol. s r.o., Krajná 86, Bratislava, IČO: 35 825 979, zastúpený advokátom JUDr. Markom Polakovičom, Výsoká 19, Bratislava, o zaplatenie 497 908,78 eur a uverejnenie ospravedlnenia, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 28Cb 102/2002-459 zo dňa 25. mája 2011 v znení opravného uznesenia č. k. 28Cb 102/2002-460 zo dňa 30. mája 2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave číslo konania 28Cb 102/2002-459 z 25. mája 2011 v znení opravného uznesenia č. k. 28Cb 102/2002-460 zo dňa 30. mája 2011 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť 57 774,60 eur na náhradu trov konania žalovaného.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia 497 908,78 eur (15 000 000,- Sk) a uverejnenie ospravedlnenia formou platenej inzercie v denníku SME (v rozsahu 1 strany A3) z dôvodu, že v dňoch 18. 04. 2002, 25. 04. 2002, 10. 05. 2002, 24. 05. 2002 boli v dennom periodiku SME v oddelení inzercie uverejnené inzeráty propagujúce žalovaného formou porovnania cien niekoľkých elektrospotrebičov v obchode žalovaného s cenami rovnakých elektrospotrebičov v obchode žalobcu. Ceny všetkých druhov tovaru uvedených v inzerátoch uvedené v stĺpci pod označením OKAY boli nižšie ako ceny pod označením NAY. Podľa žalobcu porovnávanie súťažiteľov iba na základe ceny je neprípustné podľa § 4 ods. 2 písm. b/ a § 4 ods. 3 zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o reklame), pretože nevytvára nič o vlastnostiach, kvalite a komplexnosti služieb poskytovaných súťažiteľmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1Obo 119/2006 zo dňa 18. 12. 2007 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 13. 09. 2005, č. k. 28Cb 102/2002-284 pre nedostatok podmienky konania vo vzťahu k žalobcovi a vo vzťahu k predmetu sporu a ďalším uznesením sp. zn. 3Obo

130/2009 zo dňa 08. 12. 2010 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 19. 11. 2009, č. k. 28Cb 102/2002-380 z dôvodu nedostatočného odôvodnenia podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.).

Súd prvého stupňa vo veci opätovne konal a z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca a žalovaný majú v predmete svojej činnosti kúpu tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) aj kúpu za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) a tiež, že okrem iných tovarov predávajú aj elektrospotrebiče. Žalovaný vo svojich reklamných prospektoch (letákoch) porovnával rovnaký druh tovaru predávajúceho v predajniach žalobcu aj žalovaného a rozdiel pri tomto tovare mohol spočívať práve iba v jeho predajnej cene. Súd prvého stupňa sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že pri porovnávacej reklame, ak je uvádzaná cena, musí byť okrem ceny odprezentovaná aj napr. konkrétna vlastnosť tohto tovaru podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zákona o reklame. V reklamných plagátoch žalovaný uviedol, že jeho ponuka platí do vyčerpania zásob produktov v súlade s § 3 ods. 9 písm. b/ zákona o reklame. Žalobca aj žalovaný svoje tvrdenia o cenách konkurencie dokladovali pokladničnými dokladmi a notárskymi zápisnicami. K uverejneniu inzercie boli potrebné podklady, ktoré súviseli práve s cenou a tieto mohol inzerent získať iba pred dátumom uverejnenia reklamy. Námietku žalobcu, že porovnanie nebolo v dostatočnom rozsahu, a tým nevytvorilo objektívny obraz o produktoch porovnávaných súťažiteľov, súd prvého stupňa neakceptoval z toho dôvodu, že rozsah reklamy je plne v kompetencii zadávateľa reklamy a podľa názoru súdu namietaná reklama bola v dostatočnom rozsahu. Žalobca okrem inzercie v denníku SME poukázal na letáky zo dňa 29. 03. 2004 týkajúce sa predajní v Banskej Bystrici a inzerát uverejnený v denníku Nový čas dňa 04. 05. 2005 týkajúci sa predajní v Košiciach, ktoré dokazujú, že žalovaný v nekalosúťažnom konaní pokračoval. Súd prvého stupňa takéto konanie žalovaného nepovažoval za konanie v rozpore s dobrými mravmi aj s prihliadnutím ku skutočnosti, že z obsahu inzerátov nie je možné vyčítať znevažovanie konkurenta. Táto reklama nebola v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. g/ zákona o reklame. K námietke žalobcu, že do vybudovania svojej dobrej povesti investoval nemalé úsilie a finančné prostriedky súd prvého stupňa uviedol, že žalobca nepreukázal, koľko za toto obdobie investoval do ako uviedol tzv. „obrannej reklamy“ a nárast ročného obratu v rokoch 2002 až 2006 jeho tvrdeniu nezodpovedá. Nárok žalobcu na primerané zadostučinenie podľa § 53 Obchodného zákonníka v sume 15 000 000,- Sk (497 908,78 eur) nebol zo strany žalobcu nijakým spôsobom dokazovaný a podľa názoru súdu prvého stupňa ani opodstatnený. Imateriálna ujma, o ktorú sa v tomto prípade jedná, môže byť reparovaná zadostučinením i v inej podobe než ako úhrada peňažnej sumy. Pri posudzovaní odôvodnenosti nároku žalobcu na poskytnutie primeraného zadostučinenia okrem inzercie týkajúcej sa ospravedlnenia žalovaného žalobcovi, v sume 497 908,78 eur, s prihliadnutím, že sa jedná o vyrovnanie ujmy žalobcu postihnutého klamlivou reklamou, ale aj sankciou postihujúceho žalovaného, ktorý nekalosúťažne konal, by podľa názoru súdu prvého stupňa postačovalo uverejnenie „ospravedlnenia“, ak by dospel k záveru, že došlo ku klamlivej reklame podľa § 46 Obchodného zákonníka. K tomu však súd prvého stupňa nedospel, a preto žalobu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ O. s. p. Odvolateľ uviedol, že súd prvého stupňa za tej istej dôkaznej a argumentačnej situácie, aká predchádzala vydaniu rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. 11. 2009 (ktorým súd prvého stupňa žalobe vyhovel v časti určenia povinnosti žalovaného na zverejnenie ospravedlnenia a v časti priznania primeraného zadostučinenia v sume 331 939,19 eur spolu s nárokom na náhradu trov konania) rozhodol presne naopak a žalobu v plnom rozsahu zamietol. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd prvého stupňa viazaný, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa odstrániť vadu napadnutého rozsudku doplnením odôvodnenia a priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania. Súd prvého stupňa mal v novom rozhodnutí ponechať výrok pôvodného rozhodnutia vo veci samej a toto rozhodnutie dostatočne zdôvodniť. Uvedená skutočnosť platí o to viac, že sa žiadnym zásadným spôsobom nezmenila dôkazná a argumentačná situácia v spore. Odvolateľ tiež poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože nárast ročného obratu žalobcu nevylučuje, že žalovaný konal protiprávne a že žalobca

investoval nemalé úsilie a finančné prostriedky do reklamy. Nie je vylúčené, že ak by žalovaný nekonal protiprávne, bol by nárast ročného obratu vyšší. Ďalej odvolateľ nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že nárok žalobcu na primerané zadostúčenie podľa § 53 Obchodného zákonníka nebol z jeho strany nijakým spôsobom dokazovaný, pretože tento nárok preukazoval vo viacerých písomných vyjadreniach. Poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku len konštatoval, že nedošlo k porušeniu zákona o reklame, a otázku nekalosúťažného konania podľa Obchodného zákonníka ako aj otázku neoprávneného zásahu do dobrej povesti právnickej osoby podľa § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka nezodpovedal. Odvolateľ tiež namietal, že o prípustnú porovnávaciú reklamu by sa mohlo jednať v prípade, ak by žalovaný na základe testovania výrobkov dospel k záveru, že tovary ponúkané žalovaným sú v nejakej ich vlastnosti lepšie, výkonnejšie, menej kazové atď. a podstatným je tiež, že ceny tovarov žalovaného zahŕňali aj odvoz tovarov zákazníkom v určitej stanovenej oblasti ako aj následnú inštaláciu v prípade požiadavky zo strany zákazníka. Ďalej uviedol, že predmetný rozsudok je nepreskúmateľný v časti priznanej náhrady trov konania, pretože súd prvého stupňa nešpecifikoval konkrétne úkony právnej pomoci a žalobca ako účastník konania nemohol tak posúdiť správnosť a zákonnosť rozhodnutia. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a žalobe v plnom rozsahu vyhovel alebo zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Poukázal na skutočnosť, že až do vydania odvolaním napadnutého rozsudku sa súdy nezaoberali vecnou správnosťou pôvodného prvostupňového rozhodnutia, ktorú žalovaný namietal v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 13. 09. 2005. Až tento napadnutý rozsudok odstránil vady a riadne zhodnotil skutkovú a vecnú stránku, vrátane návrhov a vyjadrení oboch strán a riadneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že ak konanie trpí vadou podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., odvolací súd už neposudzuje ďalšie pochybenia a nedostatky prvostupňového konania. Skutočnosť, že odvolací súd nevytkol ostatné vady konania neznamena, že vyslovil právny názor, že v ostatnom bolo prvostupňové konanie bezvadné. Žalovaný zdôraznil, že žalobca síce preukazoval investície do reklamy, tieto však mali priamy súvis s novo otváranými predajňami a žalobca žiadnym spôsobom nepreukazoval, že vykonávaná reklama mala povahu obrannej reklamy. Žalovaný sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nárok žalobcu na primerané zadostúčenie nebol nijakým spôsobom dokazovaný, nakoľko vo svojich vyjadreniach žalobca uvádzal len tvrdenia a hospodárske výsledky, ktoré preukazovali neustály rast a rozkvet spoločnosti žalobcu spolu so zväčšovaním podielu žalobcu na slovenskom trhu. Žalovaný poukázal na judikát českých súdov R 7/2003, v zmysle ktorého nie je možné uplatňovať si súčasne nároky z poškodenia dobrej povesti právnickej osoby aj z nekalosúťažného konania. Súd prvého stupňa konal správne, keď posúdil žalobcom uplatnený nárok ako nárok z nekalosúťažného konania. Ďalej poukázal aj na rozhodnutia Európskeho súdneho dvora (C-44/01 a C-356/44), kde súd vyslovil zásadu, že konfrontácia konkurenčných ponúk s ohľadom na ceny, je podstatou porovnávacej reklamy. Žalovaný mal tiež za to, že priznané trovy konania a odôvodnenie rozsahu priznaných trov sú správne a v plnej miere zodpovedajú príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1, 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

Žalobca v odvolaní okrem námietok týkajúcich sa nesprávnych skutkových zistení z vykonaného dokazovania a nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa poukázal na nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov

vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súčasťou základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Iba takého rozhodnutie je súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť správnosť postupu súdu. Aj keď odôvodnenie rozsudku samo o sebe právoplatnosť nenadobúda, je veľmi významné z hľadiska presvedčivosti ako aj preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným a právne korektným zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú podstatné a právne významné pre rozhodnutie vo veci. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom zodpovedajúcim citovanému ustanoveniu § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý dáva súdu dostatočný návod na to, čo má odôvodnenie rozsudku obsahovať. Z hľadiska jeho úplnosti sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné, výstižné prednesy účastníkov, ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočností, ktoré mal preukázané a právne posúdenie právneho skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie napadnutého rozsudku svojím obsahom nezodpovedá citovanému ustanoveniu § 157 ods. 2 O. s. p. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia poukazuje na obsah tvrdení účastníkov konania a predložené doklady bez toho, aby uviedol ktoré konkrétne listinné dôkazy vykonal, aké skutočnosti z ich obsahu zistil a ako dôkazy hodnotil či už jednotlivo alebo vo vzájomných súvislostiach. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že súd vykonal aj dokazovanie výsluchom svedkov, ktoré v odôvodnení rozhodnutia neuviedol a obsah svedeckých výpovedí vôbec nehodnotil. Predmetom odvolacieho konania je podľa tvrdenia žalobcu nárok vyplývajúci z nekalosúťažného konania žalovaného, ktorého sa mal dopustiť uverejnením klamlivej reklamy. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaným uverejnená reklama je prípustnou porovnávacou reklamou podľa ustanovení zákona o reklame a Smernice 97/55/ES, ale z rozhodnutia nevyplýva ako sa vysporiadal s podstatným tvrdením žalobcu o klamlivosti reklamy a jej rozpore s dobrými mravmi súťaže v zmysle ustanovení § 44 a 45 Obchodného zákonníka. Zrozumiteľnosť odpovedí súdu na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu, je zvlášť významná v prípade, ak súd žalobe vyhovie a následne po zrušení rozhodnutia z procesných dôvodov, bez zmeny skutkových zistení, či doplnenia dokazovania, žalobu zamietne.

Ak odôvodnenie rozhodnutia nemá náležitosti podľa § 157 ods. 2 O. s. p., stáva sa nepreskúmateľným, v dôsledku čoho sa účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom. V konaní došlo k vadám uvedeným v § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 2 O. s. p. zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie bez toho, aby sa zaoberal právnym posúdením veci, správnosť ktorého odvolateľ namietal.

V novom rozhodnutí o veci súčasne rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1, ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.